

BEGELEIDEND BEOORDELEN EN BEOORDELEND BEGELEIDEN

Workshop 'HBO-V van de toekomst: binden, begeleiden, beoordelen'

Drs. Inke Schaap, docent verpleegkunde

DIT WAS HET PLAN:

- Een begeleider is 'een professioneel rolmodel die een student ondersteunt om theoretische en praktische kennis en vaardigheden in de klinische setting te verbinden.' Daarnaast hebben begeleiders de taak om studenten te beoordelen (4, 7, 9)
- Studenten: willen zelf ontdekken, ze willen dat werkbegeleiders aansluiten bij hun niveau en hun wensen. Ze willen uitgedaagd worden en goede voorbeelden hebben.
- **Hoe kun je als begeleider dit allemaal bieden en tegelijkertijd beoordelen?**

HOE IS DE AFSTAND TUSSEN BEGELEIDEN EN BEOORDELEN?

- Zonder begeleiding geen beoordelen en zonder beoordelen geen begeleiding?
- De kracht van feedback. Het gaat daarbij om de vragen (en het antwoord op de vragen) 'waar ga ik naar toe, hoe doe ik het en hoe ga ik verder'.
- Feedback versterkt het leren als het gegeven wordt op 4 niveaus: op het niveau van de taak, het proces, zelfregulerend vermogen en op het niveau van de persoon.

THE POWER OF FEEDBACK

- Model van Hattie en Timperley (2007) op basis van reviews.

VOORWAARDEN VOOR FEEDBACK:

- Feedback borduurt ergens op voort dus zonder bodem (is de bodem wel gestort of is 'ie nooit ingedaald) landt feedback niet
- Feedback moet ergens over gaan daarom is doelen stellen belangrijk
- En het is belangrijk dat een student zich verbonden voelt met die doelen

VOORBEELD: COMPETENTIE 6 B

- De verpleegkundige ontwerpt kwaliteitszorg ten behoeve van de verpleegkundige zorgverlening.
- Indicatoren: de verpleegkundige:
 - Doet suggesties tot verbetering van de zorgverlening.
 - Anticipeert op ontwikkelingen in de verpleging en maakt onderzoeksvragen vanuit de praktijk zichtbaar. Zij ontwikkelt hiervoor eventueel nieuwe taken voor de verpleging.
- Zoekt naar mogelijkheden tot verbetering van werkmethode, aanpak, processen of systemen en voert deze planmatig uit (Plan Do Check Act).

EFFECTIEVE FEEDBACK BEANTWOORDT 3 VRAGEN:

- **Waar ga ik naar toe?**
- In week 20: naar de indicatoren op niveau 2 F 4 (jaar 3)
- Stapsgewijs: 'doet suggesties ter verbetering van de zorgverlening' begint met 'observeren hoe de zorgverlening verloopt'

- **Hoe sta ik ervoor?**
- 'ik heb tijdens de ochtend overdracht geobserveerd of de informatie efficiënt werd overgedragen'

- **Wat is de volgende stap?**
- 'Omdat ik nu weet waar ik op moet letten ga ik morgen in het MDO observeren of de informatie efficiënt wordt overgedragen'

4 NIVEAUS

- **Taak niveau**
- Maar teveel taakgericht leidt tot een toename van trial and error
- **Proces niveau**
- Zodat studenten leren waarom het fout ging, stimuleert leren op een dieper niveau
- **Zelfregulerend niveau**
- Omdat studenten beter leren als ze geloven in hun eigen kunnen
- **Persoonlijk niveau**
- Heeft alleen zin als het heel specifiek is.

STUDENT AAN HET WOORD: WAT WILLEN ZE

**IK WIL
BUITEN
SPELEN!**

GERICHT COMPLIMENTEREN

- Actief op zoek gaan naar een aansluiting met de leerling. **Aansluiten op het leerniveau** zorgt voor een vertrouwensband. Door vragen te stellen en in gesprek te gaan met de leerling, bemerkt hij/zij dat er interesse wordt getoond in hetgeen hij al kan en wat hij nog wil leren.
- Ook op willekeurige momenten op de dag, vertellen wat de leerling goed doet en waarom de begeleider dat vindt. **Gericht complimenteren.**
- De zelfstandigheid stimuleren bij de leerling. Ook doormiddel van gesprekken en vragen te stellen, leert de begeleider over de leerling, wat diegene nodig heeft, waarom hij iets moeilijk vindt en hoe de leerling dingen zelf ziet of zou willen zien.

ERBIJ HOREN

- Als de begeleider echt ziet wat je doet en dat ook bespreekt. Ik vind het prettig als de begeleider onthoudt wat hij goed/fout vond en hiermee actief zoekt naar leerpunten en daarna in een prettige lerende sfeer kunnen worden besproken.
- **Het is prettig als begeleiders laten zien dat je belangrijk bent en bij het team wordt betrokken.** Ik vond het bijvoorbeeld erg leuk toen een collega bovenop het blaadje, naast de naam van de dienstdoende verpleegkundige ook mijn naam erbij had geschreven. Of toen ik een opmerking gaf in een groep, maar er precies doorheen werd gepraat, was mijn begeleidster degene die er op terug kwam. Hierdoor kreeg ik het gevoel dat zij oog/oor voor mij had.
- Ik vind een top begeleider **als hij/zij durft toe te geven niet alles te weten** en open kan communiceren, Dit haalt bij mij als leerling een grote druk weg, **waardoor ik veel relaxter kan leren.** Ook is het prettig als ik weet dat ik mijn twijfel/moeilijkheden kan uitspreken en dat daar ruimte voor is.

REGIE EN VRAGEN STELLEN

- ‘Kirsten heeft mij als vierdejaars HBO-V student een aantal dagen begeleid. **Je laat de regie volledig bij mij**, ik geef zelf aan hoe ik mijn dienst inplan en coördineer, wat ik wil leren in de dienst en dat is precies wat wordt verwacht van een vierdejaars student. Je gaf mij aan dat ik altijd om hulp kan vragen en taken mag delegeren indien dit nodig is. Daarnaast **stel je mij continue kritische vragen** en deze laten mij klinisch redeneren ook verder dan alleen aan het oppervlak. Ik ben eigenlijk heel positief over de begeleiding, ik leer heel veel, ik mag alles vragen en je biedt hulp waar nodig. Heel fijn samenwerken! ‘

LATEN VERTELLEN...

- Wat ik een top vind: als een werkbegeleider **de regie** bij mij laat, maar wel kritische vragen stelt.
- Een tip: de student **laten vertellen** of hij/zij taken moet delegeren en niet dat de werkbegeleider dit zelf zonder te overleggen overneemt.

BEGELEIDING AFSTEMMEN OP DE STIJL VAN DE STUDENT

- Tips

1. Vraag niet alleen naar de leerdoelen van een student, maar probeer de student ook te stimuleren om tijdens zijn of haar werk/leerproces hieraan te werken.

2. **Vraag om een begeleidingsstijl** en pas deze zo nodig aan wanneer de begeleidingsstijl toch (nog) niet helemaal voldoet. Leg uit waarom er ook is afgeweken van de gewenste begeleidingsstijl.

3. Stel kritisch vragen **op** de huidige/gewenste leerniveau van de student.

-

LOSLATEN

- TIP:
- - **Niks invullen voor student** bij bijvoorbeeld artsensite, laat eerst student helemaal uitpraten en doe dan aanvullingen. Anders kan student zich nooit zelfstandig bewijzen, misschien wilde de student bepaalde vragen/opmerkingen later in de artsensite behandelen en is de student die dus niet vergeten.
- - Let goed op leerstijlen: er is niets irritanter als een begeleider die je niet los genoeg laat als je al in leerstijl 4 zit.
- -

IETS POSITIEFS

- Benoem bij het geven van feedback altijd **iets positiefs**, niet alleen het negatieve. Er gaat iedere dienst bijna altijd wel IETS goed. Als je aan het eind van je dienst het idee hebt dat je het erg goed hebt gedaan je daarna alsnog een waterval aan negatieve dingen te horen krijgt is niet leuk, terwijl als je diezelfde waterval aan negatieve dingen benoemd en daarna de positieve punten benoemd komt het al heel anders over.

UITDAGEN

- Student **uitdagen** tot dingen die hij/zij nog niet echt durft. Moedig met bijvoorbeeld infusen prikken aan, misprikken kan altijd gebeuren maar zorg dat de student kan oefenen.
-
- TOP: Een begeleider die gezellig maar toch kritisch kan zijn. Van een begeleider waarmee je ook nog goed kan samenwerken leer je het meest **omdat je durft te vragen.**

LEUKS LATEN ZIEN EN MEEMAKEN

- Top: Als je de student een interessante OK of interventie aanbiedt om mee te gaan die dag. Vaak durf je dat zelf niet voor te stellen terwijl je er juist heel veel van leert.
- Betrek studenten ook gewoon bij dingen die hun helemaal nog niet aangaan. Bijvoorbeeld hoe je een stipdienst doet, of hoe je CvL's verwijderd. Als student leer je ook van meekijken.

VRAGEN?

- i.a.schaap@hva.nl

MET DANK AAN

- Studenten HvA: Gabriëlle van Rossum, Rabia Deniz, Tess van Splunteren, Eva Koning, Renske Siefen, Sabine de Boer, Eveline Bozon et al (2015)

VRAGEN, CONTACT

LITERATUUR

- Hattie, J., Timperley, H. (2007) The power of feedback. *Review of Educational Research* 2007; 77 (81) p. 81-112
-